

Emily
Brontë

Na Větrné hůrce

Na Větrné hůrce

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Kateřina Hilská, 2013, 2022

Cover © Adéla Korbelářová, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-5489-2 (pdf)

Emily
Brontë

Na Větrné hůrce

$\frac{1}{4}$
00

DÍL PRVNÍ

Rok 1801 – právě jsem se vrátil z návštěvy svého domácího, osamělého souseda, s nímž se budu muset potýkat. Je to tu skutečně obdivuhodný kraj! Věřím, že bych v celé Anglii nenašel místo tak naprosto vzdálené společenskému ruchu. Dokonalý ráj misantropa – a pan Heathcliff a já se k sobě tak hodíme, abychom se tady o tu bezútěšnost dělili. Úžasný společník! Sotva si dokázal představit, jak mi pookřálo srdce, když jsem k němu dojel a uviděl, jak ty černé oči stáhl podezíravě pod obočí, jak se žárlivou odhodlaností zabořil prsty do průramků vesty ještě hlouběji, jen co jsem se s ním seznámil.

„Pan Heathcliff?“ ujišťoval jsem se.

Místo odpovědi přikývl.

„Já jsem Lockwood, váš nový nájemce, pane – dopřál jsem si tu poctu a navštívil vás po svém příjezdu hned, jak to šlo, abych se utvrdil v naději, že jsem se vás nějak nedotkl, když jsem tak trval na své žádosti o pronájem Drozdova: včera jsem se totiž doslechl, že jste uvažoval –“

„Drozdov je můj majetek, pane,“ přerušil mě a trochu sebou cukl, „a pokud by to bylo v mých silách, nedovolil bych nikomu, aby se mě v tomto ohledu nějak dotkl – pojďte dál!“

Tu výzvu utrousil skrz zuby, čímž vlastně vyjádřil spíš: „Jděte k čertu!“ Ani ta branka, o níž se opíral, ta slova nedoprovodila

sebe-menším účastným pohybem – a myslím, že právě proto jsem pozvání přijal: zajímal mě člověk, který se tvářil ještě mnohem odtažitěji než já.

Jakmile si všiml, že můj kůň se snaží branku odstrčit, natáhl ruku, odstranil překážku a pak mě nevlídně vedl dál po chodníčku. Sotva jsme vešli do dvora, zavolal:

„Josefe, odved' koně pana Lockwooda. A přines nám nějaké víno.“

Tohle je patrně celé služebné osazenstvo, pomyslel jsem si, když jsem vyslechl ten zdvojený příkaz. Není divu, že mezi kameny na dvoře roste tráva a ploty krátí leda dobytek.

Josef byl postarší, ba spíš starý muž – možná i velmi starý, byt' vypadal čile a šlachovitě.

„Pomoz nám pámbu!“ pronesl polohlasem nevrle a rozmrzele, když ode mě přebíral koně, přičemž mi věnoval tak kyselý pohled, že jsem dobrodušně usoudil, že nejspíš potřebuje boží zásah, aby strávil večeri, a jeho zbožný výrok se tudíž nevztahuje k mému nečekanému příjezdu.

Větrná hůrka je název příbytku pana Heathcliffa; „větrný“ je totiž příznačný přívlastek tohoto kraje, protože trefně popisuje atmosférické vření, jemuž je okolí vystaveno za bouřlivého počasí. Tady nahoře musejí mít opravdu čistý a čerstvý vzduch vlastně v každou dobu. Člověk se může jen dohadovat síly severáku, který tu fičí přes návrší, podle nápadného sklonu těch několika zakrsklých jedlí na konci stavení. A rovněž podle celé řady vyzábělých trnitých křovisek, která natahují údy tím či oním směrem, jako by si zkoušela vymodlit milost slunce. Naštěstí měl stavitel tolik rozumu, že na zdivu nešetřil: úzká okna jsou osazena hluboko do zdi, na rozích je dům chráněn vyblhajícími nárožními kameny.

Než jsem překročil práh, zastavil jsem se, abych obdivoval kamenickou práci s mnoha pitvornostmi na průčelí, zvláště

nad vchodovými dveřmi, kde byl mezi změtí drolících se gryfů a nestydatých chlapečků vytesán letopočet „1500“ a jméno „Hareton Earnshaw“. Byl bych k tomu rád cosi poznamenal a dožadoval se stručné historie místa od jeho nerudného majitele, jenže ten svým postojem jako by vyžadoval, abych buď urychleně vstoupil, nebo se naopak okamžitě vzdálil. Nechtěl jsem napínat jeho netrpělivost, než si prohlédnu vnitřek domu.

Aniž jsme prošli nějakou halou či chodbou, octli jsme se rázem v rodinném obývacím prostoru – tady tomu říkají prostě „světnice“. Obvykle se skládá z kuchyně a obytné části, ale zde na Větrné hůrce byla kuchyně zřejmě nucena ustoupit do jiné části domu, tedy přinejmenším jsem odněkud z jeho hlubin zaslechl nezřetelné štěbetání a cinkot kuchyňského náčiní. Zároveň jsem nezpozoroval žádné známky opékání, vaření či pečení kolem ohromného krbu a na stěnách se neblýskaly měděné pánve ani plechové cedníky. Pravda je, že na jednom konci místnosti se světlo i žár jasně odrážely na řadách obrovských cínových mis, proložených stříbrnými džbánky a korbely, které se v řadách tyčily v prostorném dubovém příborníku až do krovu. Trámoví pod střechou nebylo opatřeno žádným podbitím – zvědavému oku se tu předváděla celá struktura krovů, kromě míst, kde je skrývala dřevěná konstrukce zatížená ovesnými plackami a trsy kýt uzeneho hovězího, skopového a vepřového. U komína nad krbem stály porůznu zlověstně vyhlížející letité pušky a pár pistolí, zatímco římsu zdobily tři pestře malované plechovky. Podlaha byla vydlážděná hladkým bílým kamenem, židle primitivního tvaru, s vysokými opěradly, byly natřené nazeleno, ve stínu trůnilo pár těžkých černých křesel. V klenutém prostoru pod příborníkem odpočívala obrovská fena ohaře hnědavé barvy, obklopená houfem upištěných štěňat, jiní psi obývali další výklenky.

Příbytek i jeho zařízení by nepůsobily nijak nepatřičně jakožto majetek domáckého severského statkáře zarputilého zjevu a statných končetin, slušivě oblečených do rajtek a kamaší. V okruhu pěti mil mezi těmito kopci lze běžně spatřit takového jedince usazeného v křesle u kulatého stolku s napěněným džbánkem piva před sebou, pokud člověk do světlice zavítá v pravou hodinu, tedy po večeri. Pan Heathcliff však vytváří zvláštní protiklad ke svému příbytku a životnímu stylu. Napohled působí jako snědý cikán, jenže oblečením a chováním jako pán – dokonce natolik jako mnohý venkovský zeman. Možná chodí poněkud neupravený, ale nepůsobí nedbale, protože má vzpřímenou a pěknou postavu. Třeba je trochu morous – někdo by ho mohl podezírat z jisté pýchy pramenící z neurozeného stavu –, avšak ve mně rozechvívá jakousi účastnou strunu, která mi sděluje, že o nic takového nejde. Bezděčně jsem poznal, že jeho odtážitost pramení spíš z nechuti okázale předvádět city – nechuti k projevům vzájemné laskavosti. Ten bude milovat i nenávidět v skrytu duše, ale lásku či nenávist druhých ke své osobě naopak považovat za jistý druh impertinence – ne, ženu se dopředu moc rychle a až příliš štědře mu přisuzuju postoje, které jsou vlastní mně. Pan Heathcliff má nejspíš úplně jiné důvody, proč skrývá ruku, když se setká s možným známým, než pohnutky, jež ovládají moji maličkost. Doufejme, že mé duševní založení je naprosto výjimečné – má drahá matka říkala, že si nikdy nezařídím příjemný domov, a zrovna v létě jsem předvedl, jak zcela nehoden jsem takového uspořádání.

Zatímco jsem si užíval měsíc krásného počasí u moře, ocitl jsem se ve společnosti okouzujícího stvoření, skutečné bohyně – dokud si mě nevšíkala. Nikdy jsem své milostné city otevřeně nevyjádřil, nicméně pokud pohledy mluví, i ten největší hňup by se dovtípl, že jsem byl zamilovaný až po uši. Konečně

mě pochopila a pohled opětovala – tak mile, že si to lze sotva představit – a co jsem udělal já? Doznávám se k tomu s hanbou: jako šnek jsem se ledově stáhl do sebe a s každým pohledem jsem chladl a stahoval se ještě hloub, až nakonec ta nebohá nevinná bytost začala pochybovat o vlastní soudnosti a přemožena zmatkem nad předpokládaným omylem přesvědčila matinku, aby letoviště opustily.

Tímto zvláštním povahovým rysem jsem si vydobyl pověst úmyslného necity, jejíž nezaslouženost dovedu posoudit pouze já sám.

Posadil jsem se na opačném konci krbu než můj domácí a mlčenlivou přestávku se snažil vyplnit hlazením té psí matky, která opustila svou školku a jako vlčice se zezadu přikradla k mým nohám, s poodhrnutým pyskem a bílými zuby, na nichž se užuž sbíhaly sliny, jak by po něčem chňapla.

Když jsem ji pohladil, z hrdla se jí vydralo dlouhé zavrčení.

„Radši nechte toho psa na pokoji,“ zavrčel těž pan Heathcliff a drsnější projevy psích citů zarazil kopancem. „Na nějaké hlazení není zvyklá. Nedržím si ji jako mazlíčka.“

Pak popošel k postrannímu vchodu a znovu zavolal.

„Josefe!“

Sluha Josef cosi nezřetelně zamumlal z hloubi sklepa, ale nejevil známky toho, že by hodlal vystoupat po schodech k nám; proto pán sešel dolů za ním, čímž mě zanechal tváří v tvář té zlovlné čubce a dvěma zachmuřeným, chundelatým ovčáckým psům, kteří stejně jako ona žárlivě střežili každé mé hnutí.

Nijak zvlášť jsem si nepřál setkat se přímo s jejich tesáky, a tak jsem seděl nehybně, ale jelikož jsem si představoval, že němým nadávkám sotva porozumějí, bohužel jsem s chutí na tu trojici pomrkal a dělal různé grimasy, až jistá proměna mé fyziognomie natolik rozdráždila madam, že mi náhle zuřivě

vyskočila na klín. Shodil jsem ji a honem jsem se snažil strčit mezi nás dva stůl. Tento postup však rozeznil celou tu sbírku. Půl tuctu čtyřnohých ďáblíků různého vzrůstu i stáří vyrazilo ze skrytých doupat do středu svého zájmu. Cítil jsem, že terčem útoku se staly zejména opatky mých bot a šosy kabátu. Přestože se mi s pomocí pohrabáče podařilo útočníky odrážet, jak to šlo, byl jsem nucen hlasitě se domáhat zásahu členů domácnosti, aby byl znovu nastolen mír.

Pan Heathcliff a jeho sluha vyšli schody sklepa s potouchlým klidem. Myslím, že se nepohnuli ani o vteřinku rychleji, než byli navyklí, byť se u krbu strhla bouře doprovázená vrčením a štěkáním.

Naštěstí si přece jen pospíšila jedna obyvatelka kuchyně – korpulentní ženština s podkasanou sukní, vyhrnutými rukávy a tvářemi zarudlými od ohně vrazila mezi nás s pánví v ruce. Poté použila tuto zbraň i svůj jazyk s takovým účinkem, že bouře jako mávnutím kouzelného proutku utichla, a když na scénu vstoupil její pán, stála tam a dmula se jako moře po vichřici.

„Co se to tu kčertu děje?“ zeptal se a vrhl na mě pohled, který jsem po tomhle nepohostinném výstupu sotva dokázal snést.

„S tím čertem máte pravdu!“ zamumlal jsem. „Stádo posedlých prasat by neřádilo tak jako ta vaše zvířecí cháska, pane. To byste taky mohl nechat cizího člověka s rodinkou tygrů!“

„Nepustí se do nikoho, kdo na nic nesáhne,“ podotkl, postavil přede mě láhev a vrátil stůl na místo. „Psi jsou od toho, aby hlídali. Sklenku vína?“

„Ne, děkuju.“

„Nekousli vás snad?“

„Kdyby to některý udělal, dal bych mu za vyučenou, to vám povím.“

Na to se Heathcliff zazubil.

„No tak, no tak, pane Lockwoode, jste nějak rozčilený. Dejte si kapku vína. V tomhle domě jsou hosti tak vzácní, že já ani psi – to musím uznat – skoro nevíme, jak se k nim chovat. Na vaše zdraví, pane!“

Uklonil jsem se a přípitek opětoval. Začal jsem si uvědomovat, že by bylo pošetilé trucovat kvůli nevychovanosti smečky psů. Navíc jsem neměl chuť dopřát tomu chlápku další zábavu na svůj účet, když už se uvolil změnit tón.

Domácí pán – patrně veden prozíravým náhledem na nerozumné urážení příhodného nájemce – se poněkud uvolnil a o poznání méně úsečně mi začal vykládat, co by mě podle jeho názoru mělo zajímat: tedy o výhodách a nevýhodách mého současného příbytku.

Zjistil jsem, že se o námětech, jichž jsme se v hovoru dotkli, vyjadřuje velice obeznale, a než jsem se odebral domů, byl jsem natolik povzbuzen, že jsem navrhl další návštěvu nazítří.

Zjevně si nijak nepřál, abych se znovu vetřel do jeho domácnosti. Nicméně já přijdu. Je to až k nevíře, jak družně si proti němu připadám.

Včerejší odpoledne se ohlásilo vlhkem a chladem. Skoro bych ho raději strávil u ohně ve své pracovně, než abych se plahočil vřesem a blátem na Větrnou hůrku.

Když jsem však poobědval (*nota bene*, obědvám mezi dvánáctou a jednou, jelikož má hospodyně, matrona, kterou jsem zdědil jako inventář s tímhle domem, nedokáže či nechce pochopit, že bych radši zasedal k jídlu až kolem páté), vyšel s tímto lenivým úmyslem po schodech nahoru a vstoupil do místnosti, spatřil jsem tam služku na kolenou, obklopenou smetáčky a uhláky. Zrovna se zvedl pekelný oblak prachu, jak uhasila plameny kupkou popela. Tahle podívaná okamžitě nasměrovala mé kroky zpět. Popadl jsem klobouk a po nějakých čtyřech mílích chůze jsem dorazil k Heathcliffově zahradní brance zrovna včas, abych unikl prvním načechráným vločkám sněhové přeháňky.

Na tom ponurém návrší byla země mrazem ztvrdlá na kost a ledový vzduch mě roztrásl po celém těle. Nepodařilo se mi odmotat řetěz, proto jsem branku přeskočil, a jen co jsem vyběhl po vydlážděné cestě lemované řídkými angrešty, začal jsem marně klepat na dveře, až mě brněly klouby prstů a psi vyli.

Zatracení mizerové! ulevil jsem si v duchu. Za tuhle nevychovanou nepohostinnost si zasloužíte věčné odloučení od zbytku lidstva. Aspoň ve dne bych nedával dveře na závoru – ale je mi to jedno – jdu dovnitř!

S tím rozhodnutím jsem uchopil kliku a mocně s ní zacloumal. Z kulatého okénka stodoly vyhlédla Josefova kyselá tvář.

„O co kráčí?“ křikl. „Pán je někde na poli. Vemte to támhle-tou pěšinou, jestli s ním chcete mluvit.“

„To není nikdo doma, aby mi otevřel?“ zahalekal jsem v odpověď.

„Leda pani. A ta se nepohne, dokavad' budete takhle řvát.“

„A proč ne? Nemůžete jí říct, kdo jsem, Josefe?“

„Já – kdepak! S tím já nechci nic mít,“ zamumlala hlava a zmizela.

Sněhová nadílka mezitím zhoustla. Vzal jsem za kliku, že to zkusím znovu, když vtom se za mnou na dvoře objevil jakýsi mladík bez kabátu, s vidlemi na rameni. Pokynul mi, abych šel za ním, a když jsme prošli prádelnou a vydlážděnou místností využívanou jako uhelna, prostor pro pumpu a holubník zároveň, dorazili jsme konečně do příjemně vytopené místnosti, kde mě přijali minule.

Utěšeně zářila odrazem plápolavého ohně, živého uhlím, rašelinou a dřevem. A poblíž stolu, prostřeného k hojné večerní krmi, jsem s potěšením zpozoroval „paní“, tedy osobu, o níž jsem dosud neměl ani tušení.

Uklonil jsem se a čekal s výhledem na to, že mi nabídne místo k sezení. Podívala se na mě, opřela se zády o židli, ale jinak se ani nepohnula, natož aby promluvila.

„Drsné počasí!“ podotkl jsem. „Paní Heathcliffová, tu podlahu jsem bohužel trochu pošlapal, ale může za to nedbalý přístup vašeho služebnictva k návštěvám. Dost jsem se nadřel, než mě někdo uslyšel!“

Neotevřela ústa, jen na mě zírala – já zase na ni. Každopádně ze mě nespustila oči, takovým chladným, neuctivým způsobem, který mi připadal nanejvýš trapný a nepříjemný.

„Sedněte si,“ vyzval mě mladík zhurta. „Vrátí se brzy.“

Poslechl jsem, utrousil něco neartikulovaného a zavolal na tu zlovollnou fenu Junonu, která se při našem druhém setkání uvolila pozvednout špičku ocasu na znamení, že už se známe.

„Krásné zvíře!“ ozval jsem se znovu. „Hodláte se rozloučit s těmi mladými, madam?“

„Nepatří mně,“ odvětila milá hostitelka ještě odtazitěji, než by to učinil Heathcliff.

„Á, takže vaši oblíbenci jsou tamhle!“ pokračoval jsem a otočil se k temnému polštáři pokrytému čímsi, co vypadalo jako kočky.

„Tomu bych teda rozhodně ‚oblíbenci‘ neřekla,“ podotkla opovrřlivě.

Byla to naneštěstí hromádka mrtvých králíků – znovu jsem tedy utrousil cosi pod vousy, zopakoval, že venku je pěkné boží dopuštění, a posunul se blíž k ohni.

„Neměl jste vůbec vycházet,“ prohlásila, zvedla se a podala z krbové římsy dvě z těch malovaných plechovek.

Předtím seděla spíš ve stínu, zato nyní jsem zřetelně uviděl celou její postavu i tvář. Byla štíhlá a sotva dospěla z dívky v ženu. Obdivuhodná postava a ten nejkrásnější obličejík, jaký jsem kdy měl to potěšení spatřit. Drobných rysů, velice bledý. Pramínky vlasů lněné barvy, nebo spíš zlatavé, jí volně splývaly po jemné šiji. A ty oči – kdyby se v tu chvíli zmohly na příjemný výraz, byly by neodolatelné! Naštěstí pro mé náchylné srdce z nich sálalo pouze cosi mezi opovrřením a náznakem zoufalství, což v tomto případě působilo zvláště nepřírozeň.

Nejdřív málem nemohla na plechovky dosáhnout, pohnul jsem se tedy, že jí pomůžu, ale otočila se ke mně s výrazem,

který bych čekal od lakomce, kdyby mu někdo nabídl pomoc s přepočítáním jeho zlatáků.

„Nechte si svou pomoc,“ odsekla, „podám si je sama.“

„Promiňte,“ vyhrkl jsem spěšně.

„Pozval vás na svačinu?“ otázala se, na úhledné černé šaty si uvázala zástěru a stála tam se lžící čaje nad konvicí.

„Moc rád si šálek dám,“ přikývl jsem.

„Ale pozval vás?“ opakovala.

„Ne,“ přiznal jsem s pousmáním. „Vy jste ta správná osoba, která mě může pozvat.“

Mrskla čaj zpátky na místo, odhodila lžici a vše ostatní s ní. S dopáleným výrazem si sedla zase na židli, čelo nakaboněné a rudý dolní ret vyšpulený jako děcko, které se co nevidět rozberečí.

Mladík si mezitím na sebe natáhl nějaký očividně obnošený kabát, stoupl si před krb a shlížel na mě koutkem oka, jako by se mezi námi rozhořel nějaký nevyřešený, smrtelně vážný spor. Začínal jsem váhat, jestli je to vlastně sluha, či ne. Jeho oděv i řeč byly hrubé a dočista postrádaly povýšenost zjevnou u manželů Heathcliffových. I jeho husté hnědé kudrny byly taky hrubé a nepěstěné, licousy se mu rozlézaly po tvářích jako medvědovi a ruce měl opálené jako obyčejný nádeník. Nicméně tvářil se dost svobodně, téměř nadutě, a nepředváděl sebemenší horlivost, pokud šlo o službu paní domu.

Z nedostatku přímých důkazů objasňujících jeho postavení v domě jsem usoudil, že bude zkrátka nejlepší si jeho klackovitého chování nevšímát, a o pět minut později už mě z toho trapného stavu do jisté míry vysvobodil příchod hospodáře.

„Tak vidíte, pane, přišel jsem, jak jsem slíbil!“ vykřikl jsem rádoby bodře, „a bohužel se tu kvůli počasí ještě asi půl hodiny zdržím, pokud mi na tak dlouho můžete poskytnout přístřeší.“

„Půl hodiny?“ podivil se Heathcliff a setřásal přitom vločky z šatů. „Nechápu, proč jste si k courání venku vybral zrovna

sněhovou vánici. Víte vůbec, že na blatech se dá taky zabloudit? I lidi, co tahle vřesoviště znají, sejdou v takový večer často z cesty, a povím vám, že venku se to zatím nijak nelepší.“

„Třeba by mě některý z vašich čeledínů mohl doprovodit a přespát pak na Drozdově – pokud byste ho mohl postrádat.“

„Ne, to bych nemohl.“

„Aha, tak je to. Pak tedy musím důvěřovat vlastnímu umu.“

„Pcha!“

„Uděláš čaj?“ zeptal se ošuntělý kabát a přesunul zuřivý pohled ode mě k mladé paní.

„Pro něj taky?“ ověřovala si u pána domu.

„Prostě nachystej čaj, ano?“ Zaznělo to tak zostra, až jsem sebou trhl. Tón, kterým byla ta slova vyřčena, odhaloval opravdu nepěknou povahu. Už jsem neměl chuť nazývat Heathcliffa úžasným chlápem.

Když bylo pohoštění připraveno, pozval mě slovy:

„Tak pane, přisuňte si židli.“ A všichni, včetně toho mladého neotesance, jsme se shromáždili kolem stolu a jídlo jsme pořádali za vesměs nehostinného mlčení.

Říkal jsem si, že pokud jsem tu podmračenou náladu způsobil já, je mou povinností ji zase rozptýlit. Přece tu nesedí den co den takhle chmurně a mlčky, a třebaže jsou to zřejmě mrzouti, není myslitelné, aby tu tahle všeobecná zakaboněnost panovala dennodenně.

„Je zvláštní,“ rozpovídal jsem se v přestávce mezi tím, co jsem zdolal jeden šálek čaje a dostal další, „je zvláštní, jak naše chuti a myšlení utvářejí naše zvyklosti. Mnozí by si nedokázali představit, co za štěstí se dá nalézt v životě tak naprosto odloučeném od světa, jaký vedete vy, pane Heathcliffe. A přesto bych si dovolil říct, že obklopen svou rodinou a s tak milou paní, která tady vládne vašemu domovu i srdci –“

„Milou paní!“ skočil mi do řeči s téměř ďábelským úšklebkem na tváři. „Kde je – ta milá paní?“

„Myslím paní Heathcliffovou, vaši manželku.“

„Aha – snažíte se mi naznačit, že její duch tu vládne jako strážný anděl a bdí nad štěstím na Větrné hůrce, i když její tělo je pryč. Tak jste to myslel?“

Sotva jsem zjistil, že jsem šlápl vedle, snažil jsem se to napravit. Mohl jsem si přece všimnout, že mezi těmi dvěma je značný věkový rozdíl na to, aby byli manželé. Hospodáři bylo kolem čtyřiceti, což bývá období svěžího rozumu, kdy muži málokdy podlehnou falešné představě, že si je mladé dívky berou z lásky. Tento sen je totiž vyhrazen útěše pozdního věku. Dívka vypadala sotva na sedmnáct.

A pak mi zničehonic svitlo – ten buran vedle mě, co pije čaj z misky a chleba jí nemytýma rukama, by mohl být její manžel, tedy Heathcliff mladší. Jako když se člověk zaživa nechá pohřbít, zahodila se s tímhle neotesancem z pouhé nevědomosti, že existují i lepší partie! Taková škoda – musím si dát pozor, aby toho rozhodnutí nelitovala kvůli mně.

Poslední úvaha by se snad čtenáři mohla zdát namyšlená, ale k tomu měla daleko. Můj soused u stolu mi připadal téměř odporný. A ze zkušenosti jsem věděl, že já jsem naopak celkem přitažlivý.

„Paní Heathcliffová je má snacha,“ ozval se domácí, čímž mou domněnku potvrdil. Při těch slovech vrhl směrem k mladé ženě prazvláštní pohled – dost nenávistný, ledaže by byl vybaven obličejovým svalstvem, které na rozdíl od jiných lidí neodráží hnutí mysli.

„Á, no jistě, chápu, to vy jste získal výsadu v podobě této dobrotivé víly,“ podotkl jsem ke svému sousedovi.

To bylo však ještě horší – mladík zrudl a zaťal pěst, jako by se jistojistě chystal k ráně. Nicméně prozatím se patrně ovládl

a bouři zdusil hrubou, leč tlumenou nadávkou na můj účet, kterou jsem úmyslně přeslechl.

„Nějak se vám ty odhady nedaří, pane!“ poznamenal můj hostitel. „Ani jeden z nás nemá výsadu v podobě vaší dobré víly, její muž je totiž po smrti. Privil jsem, že je to má snacha, tudíž se nejspíš provdala za mého syna.“

„A tento mladý muž je –?“

„Rozhodně není můj syn!“

Heathcliff se opět usmál, jako by to byl dost drzý žert, když jsem usoudil, že by mohl zplodit takového medvěda.

„Jmenuju se Hareton Earnshaw,“ zavrčel ten druhý, „a radil bych vám, abyste to ctil!“

„Neprojevil jsem žádnou neúctu,“ ohradil jsem se a v duchu se zasmál důstojnosti, s jakou se mladík představil.

Ulpěl na mně delším pohledem, než jsem byl ochoten opětovat, abych mu snad náhodou neuštedřil facku nebo nenechal svému smíchu volný průchod. Začal jsem se v tom příjemném rodinném kruhu cítit poněkud nepatřičně. Bezútěšné poměry v této domácnosti přemohly i hřejivé fyzické okolnosti, v nichž jsem se nacházel, a tak jsem se nabádal k obezřetnosti, než se pod tuhle střechu uchýlím potřetí.

Když jsme dojedli a nikdo už neutrousil ani slůvko družné debaty, přistoupil jsem k oknu, abych posoudil počasí.

Naskytla se mi žalostná podívaná. Na kraj se předčasně snášela temná noc a obloha i kopce splývaly ve směsici lité vichřice a dusivě hustého přívalu sněhu.

„Myslím, že bez průvodce se teď domů dostat nemůžu,“ usoudil jsem a neubránil se výkřiku. „Cesty už jsou zaváté, a i kdyby byly holé, není vidět na krok!“

„Haretone, zažeh ten tucet ovcí do přístřešku před stodolou. Kdyby zůstaly venku, do rána je zasype sněh. A nasaď kládu, ať nelezou ven,“ přikázal Heathcliff.

„Co si mám počít?“ pokračoval jsem se vzrůstajícím roztrpčením.

Na otázku se mi nedostalo odpovědi, a když jsem se porozhlédl, uviděl jsem jen Josefa, který donesl kbelík kaše pro psy, a mladou paní Heathcliffovou, jež se nakláněla nad ohněm a bavila se tím, že páčila sirky, které spadly z krbové římsy, když vracela plechovku s čajem na místo.

Jakmile Josef postavil své břemeno, zkoumavě se rozhlédl po místnosti a řezavým hlasem pronesl:

„Nechápu, jak tu můžete takhle stát a nic nedělat, když si všichni šli po své práci. Jenže vy jste takový budižkničemu, a nemá cenu se rozčilovat – nikdy se nepolepšíte. Táhněte k čertu, jako kdysi vaše matka!“

Na chvíli mi připadalo, že tenhle výlev patří mně – a notně dopálený jsem přikročil k tomu věkovitému darebákovi s úmyslem kopnout ho do zadku.

Paní Heathcliffová mě však svou odpovědí zarazila.

„Ty pokrytče mizerná!“ začala. „Nebojíš se, že jednou dojde na tvoje slova, že si tě čert odnese, když si ho věčně bereš do úst? Varuju tě! Přestaň mě provokovat, nebo si o tvůj únos výslovně zažádám! Podívej, Josefe,“ pokračovala méně zhurta a vzala z police tmavou knihu, „předvedu ti, jak daleko jsem pokročila v černém umění – brzy už dokážu tenhle dům vyčistit. Ta hnědá kráva nechcípala náhodou a tvoje revma se dá sotva považovat za navštívení prozřetelnosti!“

„Zlo, nic než zlo!“ zasípal stařec, „kěz nás Pán ochrání od všeho zlého!“

„Mlč, ty neznaobohu! Černá ovce – klid se, nebo ti vážně něco provedu! Nechám si vás všechny uhníst ve vosku a hlíně, a prvního, kdo překročí pravidla, která určím, bude – ne, neřeknu, co se mu přihodí, ale uvidíš! Mazej! Jo, dívám se na tebe!“

Tě mladé čarodějnici se ve skvostných očích objevila rádo-
by zlá vůle a sluha, roztřesený upřímnou hrůzou, odspěchal se
slovy modlitby na rtech a ještě vykřikoval: „Zlo, učiněný zlo!“

Vysvětlil jsem si její chování jako zvláštní poťouchlost,
a když jsme osaměli, pokusil jsem se ji zaujmout svým trá-
pením.

„Paní Heathcliffová,“ oslovil jsem ji se vši vážností, „promiň-
te mi, že vás takhle obtěžuji, ale předpokládám, že s touhle
tváří určitě musíte být dobrý člověk. Nemohla byste mi jme-
novat nějaké body na cestě, abych trefil – není mi o nic jas-
nější, jak se dostanu domů, než kdybyste vy pátrala po cestě
odtud do Londýna!“

„Běžte tou cestou, co jste přišel,“ odpověděla suše a usadila
se v křesle u svíčky a s tou rozměrnou knihou otevřenou na
klíně. „Je to stručná rada, ale chytřejší vám dát nemůžu.“

„Až tedy uslyšíte, že mě našli mrtvého v bažině nebo v zasně-
žené jámě, nebude vás hryzat svědomí, že je to zčásti vaše vina?“

„Proč, prosím vás? Já vás přece doprovodit nemůžu. Nene-
chali by mě jít ani na konec zahradní zdi.“

„Vy?! V takovém nečase bych si vás netroufl požádat ani o to,
abyste kvůli mně překročila práh!“ zvolal jsem. „Chci jen, abys-
te mi vysvětlila, kudy mám jít, ne abyste mi ukázala cestu. Nebo
abyste přemluvila pana Heathcliffa, ať mi poskytne průvodce.“

„Koho? V domě najdete kromě něho ještě Earnshawu, Zillu,
Josefa a mě. Koho byste si přál?“

„To tu nemáte nějaké nádeníky?“

„Ne, to jsou všichni zdejší.“

„Z toho tedy vyplývá, že jsem nucen tu zůstat.“

„To si musíte dohodnout s vaším hostitelem. S tím já ne-
mám nic společného.“

„Doufám, že vás to naučí, abyste takhle zbrkle nevyrá-
žel z domova na místní kopce,“ houkl Heathcliff přísně od

kuchyňských dveří. „A pokud byste tu měl zůstat, nemám tady žádné hostinské pokoje, takže byste v tom případě musel spát v posteli s Haretonem nebo s Josefem.“

„Můžu spát na židli v téhle místnosti,“ navrhl jsem.

„To ne! Cizí člověk je pro mě cizí, ať je boháč, nebo chudás – nedovolím nikomu, aby si tu hověl, kde se mu zachce, když nejsem u toho!“ soptil ten nezdvořák.

Po této urážce pohár mé trpělivosti přetekl. Cosi jsem znechuceně vykřikl a pustil jsem se kolem hospodáře na dvůr. V tom spěchu jsem vrazil do Earnshawa, který se vracel. Byla taková tma, že jsem ani neviděl, kudy se jde ven, a jak jsem tápal, zaslechl jsem další ukázkou zdvořilostí, kterými se častovali.

Nejdřív se mladík vůči mně začal chovat málem přátelsky.

„Vyprovodím ho k parku,“ prohlásil.

„Vyprovodíš ho leda do pekla!“ vykřikl jeho pán, nebo čím ve vztahu k němu vlastně byl. „Kdo by se postaral o koně?“

„Lidský život je důležitější, než když se jeden večer zane-dbají koně. Někdo jít musí,“ zamumlala mladá paní laskavěji, než bych čekal.

„Když madam přikáže – to tak!“ opáčil Hareton. „Jestli ti o něj jde, tak radši mlč!“

„Pak doufám, že tě jeho duch bude chodit strašit. A taky doufám, že pan Heathcliff nesežene dalšího nájemce na Drozdov, a ten se dočista rozpadne!“ odvětila zostra.

„Jestli jsem to nepovídal. Už je voba posílá k čertu!“ zamumlal Josef, k němuž jsem se právě blížil.

Seděl totiž na doslech a dožil krávy při světle lucerny, kterou jsem bez ptaní popadl a hnál se s ní k nejbližšímu východu. Jen jsem zavolal, že ji zítra pošlu zpátky.

„Pane, on mi ukrad lucernu!“ ječel stařec a belhal se mi v patách. „Hej, Trhane! Kde je vám konec, čoklové! Vlčku, drapni ho, drapni!“

Sotva jsem otevřel vrátka, šly mi po krku dvě chlupaté příšery a porazily mě na zem. Lucerna zhasla a výbuch smíchu, který v sobě chabě dusili Heathcliff s Haretonem dal mému vzteku a ponížení korunu.

Naštěstí se ty bestie spíš chtěly protáhnout, zívnout si a zavrtět ocasem než mě spolknout zaživa. Nicméně vstát jsem nesměl, byl jsem přinucen tam ležet, dokud se jejich zlomyslní páni neuráčili mě vysvobodit. Pak jsem prostovlasý a rozzuřený nařídil těm lotrům, aby mě pustili ven – aby mě tam nedrželi už ani minutu, jinak jim – dodal jsem několik nesrozumitelných pohružek, které neurčitou mírou jedovatosti zaváněly *Králem Learem*.

Síla rozčilení způsobila, že se mi zprudka spustila krev z nosu, zatímco Heathcliff se pořád chechtal a já nadával. Nevím, jak by tahle scéna skončila, nebýt jisté osoby, která se zachovala rozumněji než já a dobrotivěji než můj hostitel. Nakonec totiž vyšla Zilla, ta podsaditá hospodyně, aby zjistila, co znamená všechen ten povyk. Domnívala se, že na mě někdo z nich vztáhl ruku, a protože by se neodvážila obořit na pána, spustila slovní kanonádu na mladšího darebáčka.

„Tak, pane Earnshaw,“ vykřikla, „to by mě teda zajímalo, co vás napadne příště! To budem mordovat lidi u vlastního prahu? Tady si snad nikdá nezvyknu – podívejte na chudáka, dyť on se skoro zalyká! Tiše, tiše! Už toho nechte – pojdte dovnitř, já vám to ošetřím. No tak, jen klid.“

S těmi slovy mi zničehonic chrstla korbel ledové vody za krk a táhla mě do kuchyně. Pan Heathcliff nás následoval a svůj nevídaný výbuch veselí vzápětí přetavil v navykle mrzoutskou náladu.

Bylo mi hodně špatně, točila se mi hlava a dělalo se mi slabo, a proto jsem byl proti své vůli nucen přijmout nocleh pod jeho střechou. Poručil Zille, aby mi dala sklenku brandy, a pak

odešel do vedlejší místnosti, zatímco mě hospodyně litovala, jak jsem zubožený. Když vykonala pánův příkaz, čímž jsem poněkud pookřál, šla mi ukázat pokoj.

Cestou nahoru mi doporučila, abych skryl svíčku a choval se tiše, protože její pán má podivné představy o místnosti, kam mě uloží, a o své vůli by tam nikdy nikoho neubytoval.

Zeptal jsem se proč.

Nevěděla. Slouží tu necelé dva roky a prapodivných věcí je tu tolik, že se po nich radši nepídí.

Byl jsem příliš otupělý, abych se po nich pídil sám, zavřel jsem tedy dveře na západku a rozhlédl se, kde je postel. Veškerý nábytek tu pozůstával z židle, truhly na šatstvo a rozložitě dubové schránky s čtvercovými otvory ve vrchní části, které připomínaly okénka dostavníku.

Když jsem se přiblížil k tomu zařízení a nahlédl dovnitř, zjistil jsem, že skrývá zvláštní staromódní kanape a celek je velice šikovně vymyšlený tak, aby se řešila potřeba každého člena domácnosti mít oddělený koutek. Vlastně to byla taková komůrka a parapet okna, které k ní patřilo, sloužil jako stolek.

Odtáhl jsem postranice, vstoupil dovnitř se světlem a znovu je zatáhl, čímž jsem se zabezpečil proti bdělosti Heathcliffa či kohokoli jiného.

Na parapetu, kam jsem postavil svíčku, leželo v jednom rohu na hromádce pár plesnivých knih a nátěr desky byl zvrásněný vyškrábaným písmem. Nestálo tam však nic jiného než

jméno *Catherine Earnshawová* vyvedené všemožnými druhy i velikostmi písma, které občas prostřídaly obměny *Catherine Heathcliffová* nebo *Catherine Lintonová*.

V otupělé ochablosti jsem naklonil hlavu k oknu a dál jsem si dokola opakoval *Catherine Earnshawová – Heathcliffová – Lintonová*, až se mi zavřely oči, ale odpočinuly si sotva pár minut, když na mě ze tmy vyrazila prudká zář bílých písmen živoucích jako přízraky – vzduch se jen hemžil *Kateřinami*. Vzchopil jsem se, abych to dotěrné jméno zapudil, a v tu chvíli jsem spatřil, že knot mé svíčky olizuje jeden z těch zašlých svazků a komůrka se plní pachem pálené teletiny.

Uhasil jsem plamínek a kvůli chladu i přetrvávající nevolnosti jsem se krajně rozčilený posadil a otevřel si tu poškozenou knihu na klíně.

Byl to Nový zákon, vytištěný drobným písmem, a děsně páchl plesnivinou. Na předsádce stálo: „Kniha Kateřiny Earnshawové“ a datum asi tak čtvrtstoletí staré.

Zavřel jsem svazek a vzal do ruky jiný a pak další, až jsem si je prohlédl všechny. Kateřinina knihovna byla vybraná a zchátralý stav jednotlivých děl naznačoval, že i hojně využívaná, byť ne vždy k bohabojným účelům. Téměř žádná kapitola neunikla komentáři psanému perem – přinejmenším to tak působilo –, neboť každický kousek prázdného místa, které tam nechal tiskář, byl zaplněný.

Někde se nacházely pouze jednotlivé věty, jinde šlo o pravidelný deník, naškrábaný neškolenou dětskou rukou. Nahoře na volné stránce – což musel být hotový poklad, když na ni poprvé narazila –, jsem s pobavením spatřil skvělou karikaturu přítele Josefa, naskicovanou jen povšechně, zato s očividnou působivostí.

Tahle neznámá Kateřina ve mně vzbudila okamžitý zájem a záhy jsem její vybledlé hieroglyfy začal luštit.

„Děsná neděle!“ začínal jeden odstavec níže. „Kéž by byl ještě živ otec! Hindley je odporný – k Heathcliffovi se chová otřesně – H. a já se proti tomu vzbouříme – dneska večer už jsme udělali první krok.“

Celý den lilo jako z konve, nemohli jsme ani do kostela a Josef musel uspořádat společné modlení v podkroví. Zatímco Hindley se ženuškou se pěkně hráli u příjemného ohně dole – a bibli teda rozhodně nečetli, na to dám krk –, Heathcliff, já a ten ubohý pohůnek jsme si museli vzít modlitební knížky a spořádaně se uvelebit na pytlích obilí. Vzdechali jsme a trásli se zimou a jen jsme doufali, že Josefovi taky bude chladno, aby to kázání už kvůli sobě zkrátil. Marná naděje! Bohoslužba trvala celé tři hodiny, a to měl ještě můj bratr tu drzost, že jak nás viděl jít dolů, vykřikl:

„Cože, vy už jste skončili?“

V neděli večer nám dřív dovolovali si hrát, tedy pokud nebudeme hluční. Teď stačí se trochu uchichtnout, a už člověk skončí v koutě!

„Zapomínáte, že tu máte pána,“ prohlásil ten tyran. „Seřežu prvního, kdo mě navzteká! Trvám na tom, že se budete chovat přistojně a tiše. Tos byl ty, kluku? Frances, prosím tě, až půjdeš kolem něj, vykrákej ho za vlasy. Slyšel jsem, jak si luskl prsty.“

Frances to splnila s chutí a pak se šla posadit manželovi na klín. Seděli tam jako dvě hrdličky, pusinkovali se a žvanili nesmysly celé hodiny – takové pošetilosti by se člověk styděl vypustit z úst.

Usadili jsme se co nejpohodlněji, tedy jak nám možnosti dovolily, ve výklenku pod příborníkem. Svázala jsem dohromady naše zástěry a pověsila je tam jako záclonku, když vtom

přijde Josef ze stáje. Strhne tu mou ruční práci, vrazí mi po hlavě a zakrákorá:

„Tvůj pán je taktak v hrobě a neděle ještě neskončila – koukejte zpívat žalmy, nebo bude mazec! Styďte se a posaďte se, vy děcka nezvedený. Dobrejch knih není nikdy dost – koukejte číst, sedněte si a přemýšlejte o své duši!“

Museli jsme si přesednout, aby k nám ze vzdáleného ohně dopadl aspoň nějaký paprsek světla a mohli jsme číst ten otravný text, co nám vnutí.

Nesnesla jsem tohle zaměstnání. Popadla jsem ušmudlaný svazek za desky a mrskla s ním do psího pelechu, se slovy, že tyhle dobré knihy nenávidím.

Heathcliff nakopl tu svou stejným směrem.

Pak teprve nastala mela!

„Pane Hindley!“ vykřikl náš kaplan. „Pane, pojdte sem, honem! Slečna Katka urvala desky *Přilby spasení* a Heathcliff si zase vylil vztek na *Široké cesty ke zkáze*! Zasloužili by nářez – a vy je necháte bejt. Ech, starej pán by je pěkně srovnal – ale už je na pravdě boží!“

Hindley přispěchal z toho rajskeho posezení u krbu, popadl nás nezvedence za límec a za ruku a zahnal do zadní kuchyně, odkud, jak nám vyhrožoval Josef, si nás odnese čert tak jistě, jako že jsme zatím naživu. S touhle útěchou jsme si každý našli koutek, kde bychom očekávali ďáblův příchod.

Sáhla jsem po téhle knížce a podala si kalamář z police. Domovní dveře jsem kousíček pootevřela, aby mi dovnitř šlo světlo, a dvacet minut jsem strávila psáním. Jenže můj společník nemá tu trpělivost a navrhuje, že bychom si jako pláštěnku mohli vypůjčit kabát naší dojičky a trochu se proběhnout po blatech. Vlastně příjemný návrh – pokud sem pak ten starý protivá přijde, třeba uvěří, že se jeho předpověď naplnila – ostatně venku v dešti nám nemůže být větší zima, než když trčíme tady.“

Kateřina nejspíš plán uskutečnila, protože další věta vyzněla úplně jinak – slzavě.

„Ani se mi nesnilo, že mě jednou Hindley dožene k tak žalostnému pláči!“ napsala. „Hlava mě bolí tak, že ji ani nemůžu položit na polštář – a přece se nevzdám! Chudák Heathcliff! Hindley mu nadává do vandráků a nedovolí mu, aby seděl s námi, už s námi ani nejí. A ještě mi zakazuje, abychom si spolu hráli, a vyhrožuje, že ho vyhodí z domu, pokud ho neposlechneme.“

Svaluje vinu na otce (jak se vůbec opovažuje?), že s H. zacházel moc mírně. A přísahá, že mu ukáže, kde je jeho místo –“

Začal jsem nad potemnělou stránkou klimbat; oči mi od rukopisu zabloudily k tištěnému textu. Uviděl jsem červený, ornamentem vyvedený nadpis... *Sedmdesátkrát sedm a První z jednasedmdesáti, zbožné kázání, jež přednesl reverend Jabes Branderham v kapli Gimmerden Sough.* A zatímco jsem si už jen napůl při vědomí namáhal mozek, abych se dopídlil toho, jak Jabes Branderham se svým tématem naložil, klesla mi hlava na polštář a usnul jsem.

Běda, když se člověk nedobře nají, a navíc musí strávit značné rozčilení – vždyť co jiného způsobilo, že jsem prožil tak strašnou noc? Od té doby, co jsem začal vnímat lidské utrpení, si nevybavuji žádnou, s níž by se dala tahle srovnat.

Začalo se mi cosi zdát málem ještě dřív, než jsem přestal vnímat, kde ležím. V tom snu jsem si myslel, že je ráno, a v doprovodu Josefa jsem se vydal domů. Na cestě k nám leželo sněhu po pás, a jak jsme se trmáceli, můj průvodce mě unavoval věčnými výtkami, že jsem si s sebou nevzal poutnickou hůl. Varoval mě, že bez ní se domů nikdy nedostanu, a přitom

se pyšně se oháněl kyjem s těžkou hlavicí, který zřejmě pocítil tímhle označením.

Na okamžik mi přišlo směšné, že by bylo zapotřebí takové zbraně, abych byl vpuštěn do vlastního příbytku. Pak mě napadlo ještě něco. Nejdu vůbec na Drozdov – podnikáme pouť, abychom si vypoślechlí kázání toho slavného Jabese Branderhama z jeho traktátu *Sedmdesátkrát sedm* – a buď Josef, nebo kazatel, případně já už jsme spáchali ten *První z jednadmdesáti*, a měli bychom být veřejně odhaleni a vyobcováni.

Dospěli jsme ke kapli – já jsem vlastně kolem ní už párkrát šel, leží v dolíku mezi dvěma kopci – ve vyvýšeném dolíku blízko bažiny, jejíž rašelinná vlhkost prý pomáhala balzamovat těch pár mrtvol, které v ní odpočívají. Střecha je zatím celá, ale jelikož plat kněze činí pouhých dvacet liber ročně a dům se dvěma místnostmi hrozí, že se brzy promění v jednu, žádný sluha Boží se tu nehodlá ujmout povinností pastora, zvláště když se proslýchá, že by ho jeho ovečky spíš nechaly umřít hladu, než by mu přispěly na živobytí být jediným měďákem z vlastní kapsy. Nicméně v mém snu měl Jabes kapli plnou pozorných posluchačů. A kázal – Pane na nebi, to bylo kázání! Rozdělené na čtyři sta devadesát částí – a každá plně odpovídala běžnému projevu z kazatelny a každá se zaobírala jedním hříchem. Kde je vůbec nashromáždil, to opravdu netuším. Vynikal svérázným výkladem každé věty a ukázalo se nezbytné, aby bližní hřešil pokaždé jinak.

Byly to hříchy skutečně prapodivné – nevídané přestupky, které by mi předtím ani na mysl nepřišly.

Tak strašně mě to unavovalo! Kroutil jsem se, zíval, usínal a zase přicházel k sobě. Štípal jsem se a píchal, mnul si oči, vstával jsem a zase si sedal a taky dloubal loktem do Josefa, aby mě ubezpečil, jestli ten kněz vůbec někdy zmlkne.

Byl jsem odsouzen vypošlechnout si to všechno – až kazatel nakonec dospěl k *Prvnímu z jednasedmdesáti*. V onom kritickém okamžiku mě osvítilo náhlé vnuknutí. Così mě přimělo vstát a prohlásit Jabese Branderhama za hříšníka, jenž spáchal hřích, který žádný křesťan nesmí odpustit.

„Pane!“ vykřikl jsem, „jak tu tak sedím mezi čtyřmi stěnami, vydržel jsem a odpustil čtyři sta devadesát částí vašeho řečnění. Čtyřistadevadesátkrát jsem se chopil svého klobouku a chtěl odejít – čtyřistadevadesátkrát jste mě nesmyslně přinutil se znovu posadit. Po čtyřsté devadesáté prvé už je to příliš! Spolumučedníci, hrr na něj! Strhněte ho z kazatelny a rozšlapejte na kousičky, aby ho zdejší kaple, která ho důvěrně zná, už víckrát nespátřila!“

„*Ten muž jsi ty!*“ vykřikl Jabes po uvážlivé pauze a vyklonil se přes podušku. „Sedmkrát sedmdesátkrát jsi zjevně pokřivil svou tvář – sedmkrát sedmdesátkrát jsem se já radil se svou duší – běda, toto je lidská slabost, je nutné dát mu rozhřešení! Teď přišel ten První z jednasedmdesáti. Bratři, vykonejte na něm soud, o němž je psáno! Je to čest pro všechny Jeho věrné!“

S tím závěrečným pokynem pozvedlo celé shromáždění své poutnické hole a jako jeden muž se na mě vrhlo. Jelikož jsem neměl čím se bránit, začal jsem se s Josefem, tím nejbližším a nejzuřivějším útočníkem, přetahovat o jeho sukovici. Ve zmatku způsobeném tím povzbuzeným srocením se některé kyje střetly, rány mířené na mě dopadly na jiné hlavy. Vmžiku se celá kaple otřásala údery a protiúderem. Každý vyrážel proti svému sousedu, a Branderham, jenž nechtěl jen nečinně přihlížet, projevoval svou náruživost bušením do prken kazatelny, která duněla tak mocně, že mě k nevýslovné úlevě konečně probudila.

A co vlastně způsobilo tu příšernou vřavu, co převzalo Jabesovu roli v té šarvátce? Pouze větev jedle, která za skučící

vichřice narážela na okno zvenčí a klepala suchými šiškami o sklo.

Na chvíli jsem pochybovačně naslouchal. Pak jsem s určitostí rozeznal ten rušivý zvuk, otočil se a znovu usnul a zase se mi zdál sen, ještě nepříjemnější než předtím, je-li to vůbec možné.

Tentokrát jsem se upamatoval, že ležím v dubové komůrce, a zřetelně jsem slyšel nárazy větru i přívaly sněhu. Taky jsem slyšel, jak mě ta jedlová větev nadále škádlí, a připsal zvuk pravé příčině. To mě však natolik zlobilo, že jsem se rozhodl dotěrnou větev pokud možno umlčet. Řekl jsem si, že vstanu a pokusím se okno otevřít. Háček byl však napevno navařený k očku, čehož jsem si všiml, než jsem usnul, ale mezitím to pustil z hlavy.

„Tomuhle musím udělat přítrž!“ mumlal jsem si. Pěstí jsem prorazil okenní tabulku a natáhl ruku, abych tu větev chytil. Jenže místo toho jsem v ruce sevřel prsty ledové ručky!

Obestřela mě děsivá noční můra. Snažil jsem se stáhnout paži zpět dovnitř, ale ručka se jí držela pevně a nějaký přeusnutý hlas zavzlykal:

„Pusť mě dovnitř – pusť mě dovnitř!“

„Kdo je to?“ zeptal jsem se a snažil se vyprostit.

„Kateřina Lintonová,“ odpověděl ten hlas roztřeseně (proč mě napadla zrovna Lintonová? Četl jsem přece nejméně dvacetkrát častěji *Earnshawová*). „Přišla jsem domů, ztratila jsem se na blatech!“

Zároveň s tím zvukem jsem náhle vnímal ve tmě dětskou tvář, hledící oknem dovnitř. Hrůza ze mě učinila krutase, a protože jsem se marně snažil to stvoření setřást, popotáhl jsem jeho zápěstí k rozbité okenní tabulce a posunoval jím sem a tam, až z něj kapala krev na povlečení. Nicméně ten přízrak dál naříkavě dotíral: „Pusť mě dovnitř!“ a držel se mě jako klíště, až jsem skoro šlel strachy.

„Copak můžu?“ zeptal jsem se konečně. „Pusť nejdřív ty mě, jestli chceš dovnitř!“

Prsty povolily, já jsem protáhl ruku otvorem nazpět, rychle před něj navršil komínek knih a ucpal si uši, abych neslyšel ten prosebný nářek.

Nejméně čtvrt hodiny jsem si pak ukazováčky ucpával uši, ale jakmile jsem se znovu zaposlouchal, to kňourání bylo slyšet zas!

„Běž pryč!“ křičel jsem, „nepustím tě dovnitř, i kdybys prosila dvacet let!“

„Však je to dvacet let,“ kvílel dál ten hlas, „už dvacet let jsem bez domova!“

Načež se zvenčí ozvalo slabé zaškrábání a zábrana z knih se pohnula, jako by ji někdo silou postrčil.

Pokusil jsem se vyskočit, ale nedokázal jsem se vůbec pohout, tak jsem v šíleném děsu zařval.

Ke svému překvapení jsem zjistil, že to nebyl nejlepší nápad. Ke dveřím místnosti se začaly přibližovat spěšné kroky. Kdosi je pak rozrazil a skrze dřevěnou výplň na stropě své komůrky jsem vzápětí zahlédl mihotavé světlo. Seděl jsem, třásl se jako osika a stíral si pot z čela. Vetřelec jako by zaváhal a cosi si zamumlal.

Nakonec se polohlasem zeptal:

„Je tu někdo?“ – ačkoli zjevně nečekal odpověď.

Přišlo mi lepší svou přítomnost přiznat, jelikož jsem po hlase poznal Heathcliffa a bál jsem se, že pokud budu dál mlčet, půjde se přesvědčit.

S tímto úmyslem jsem se tedy otočil a odsunul postranní panel – hned tak nezapomenu, jak na něj mé počínání zapůsobilo.

Stál u dveří v košili a kalhotách, vosk mu kapal na ruku a ve tváři byl bleďý jako ta stěna za ním. Jakmile dubové dřevo

zavržalo, trhl sebou, jako by dostal nečekanou ránu. Svíčka mu vyletěla z ruky na podlahu a on byl tak rozrušený, že ji stěží dokázal zvednout.

„Jenom váš host, pane,“ zavolal jsem, abych ho ušetřil dalšího ponižujícího počínání, v němž by se projevil jako zbabělec. „Bohužel jsem vyjekl ze sna, zdálo se mi něco děsivého. Je mi líto, že jsem vás vyrušil.“

„Zatraceně, pane Lockwoode! Aby vás čert –!“ začal hudeřovat hostitel a postavil svíčku na židli, protože ji v roztřesené ruce nedokázal udržet.

„A kdo vás sem vlastně zavedl?“ pokračoval, zatínal nehty do rukou a skřípal zuby, aby překonal cukání ve tváři. „Kdo to byl? Mám sto chutí ho bez okolků vyhodit z domu!“

„Zilla, vaše služebná,“ odvětil jsem, vrhl jsem se na podlahu a spěšně si začal sbírat šatstvo. „Kdybyste to udělal, bylo by mi to jedno, pane Heathcliffe, protože si to víc než zaslouží. Nejspíš si chtěla na můj účet opatřit další důkaz, že v tomhle domě straší – a taky že ano! Duchy a skřítky se to tu jen hemží! Ujišťuju vás, že dobře děláte, když tenhle pokoj necháváte zamčený. Za přespání v téhle jámě lvové vám nikdo nepoděkuje!“

„Co tím chcete říct?“ zeptal se pán domu, „a co to, prosím vás, vyvádíte? Jen si zase lehněte a dospěte tu do rána, když už jste tady. Ale proboha živého, odpusťte si to řvaní – to by se dalo ospravedlnit jedině tehdy, kdyby vám někdo šel nožem po krku!“

„Však kdyby se ten ďáblík dostal oknem dovnitř, patrně by mě uškrtil!“ opáčil jsem. „Nehodlám snášet další pronásledování vašich pohostinných předků – nebyl snad reverend Jabes Branderham váš příbuzný z matčiny strany? A ten bazilišek, Kateřina Lintonová nebo Earnshawová, nebo jak se vlastně jmenovala – určitě to bylo podvržené dítě. Zlovolná dušička.

Povídala mi, že už je bez domova dvacet let – bezpochyby spravedlivý trest za její pozemské přestupky, nebo ne?“

Sotva jsem ta slova vypustil z úst, rozpomněl jsem se na spojitost Heathcliffa s Kateřininým jménem v té knize, která se mi naprosto vykouřila z hlavy, než ji nedávný děs oživil. Začervenal jsem se, jak se ho to muselo dotknout, ale aniž jsem dal najevo, že si tu urážku uvědomuji, spěšně jsem dodal:

„Popravdě řečeno, pane, zkraje noci jsem si totiž –“ Zde jsem se znovu zarazil, když jsem málem dořekl „četl v tamtéž knihách“, poněvadž bych tím vyjevil, že znám jejich tištěný i rukou psaný obsah. Poopravil jsem se tedy:

„– četl ta jména vyškrábaná na parapetu. Byla to jednotvárná četba, abych se uspal, jako když počítáte nebo –“

„Co tím chcete říct? Jak to se mnou mluvíte?!“ zahřímal Heathcliff. „Jak se – jak se opovažujete, pod mou střechou! Bože, on se snad zbláznil – co to povídá!“ A vztekle se tloukl do čela.

Nevěděl jsem, jestli se mám ohradit proti těm neslýchanostem, anebo pokračovat ve vysvětlování. Pán domu mi však připadal tak silně rozrušený, že mi ho bylo líto, a proto jsem mu začal líčit, co se mi zdálo. Přiznal jsem, že jsem nikdy předtím neslyšel jméno „Kateřina Lintonová“, ale protože jsem si ho přečetl tolikrát, zhmotnilo se ve chvíli, kdy už jsem svou představivostí nevládl.

Heathcliff se při mém vyprávění postupně uchýlil pod příkrov postele, až skončil vsedě téměř ukrytý pod ním. Nicméně podle jeho nepravidelného a přerývaného dechu jsem se dohadoval, že zápasí s přívalem prudkých citů.

Nechtěl jsem dát na sobě znát, že mi to sváření citů neuniklo, proto jsem si poněkud hlučně umyl ruce i obličej, pohlédl na hodinky a sám pro sebe poznamenal:

„A to ještě nejsou tři! Málem bych přísahal, že už minula šestá – tady se zastavil čas. Vždyť jsme šli spát někdy kolem osmé!“

„V zimě se vždycky ukládáme v devět a vstáváme ve čtyři,“ opravil mě hostitel a potlačil bolestný povzdech. A mně se podle pohybu stínu jeho paže zdálo, že si setřel slzu z oka.

„Pane Lockwoode,“ dodal, „můžete jít do mého pokoje. Pokud se vydáte dolů takhle brzy, budete se jen plést pod nohama – a ten váš dětinský výlev způsobil, že já už neusnu.“

„To já taky ne,“ upozornil jsem ho. „Budu chodit po dvoře, než se rozední, a pak odejdu. Nemusíte se obávat, že bych se tu ještě někdy objevil. Už jsem docela vyléčen z choutek, které mi na venkově či ve městě velí vyhledávat společnost. Rozumný člověk by si měl umět dělat společnost sám.“

„Rozkošná společnost!“ zamumlal Heathcliff. „Vezměte si svíčku a jděte si, kam libo. Za chvíli vyrazím za vámi. Na dvůr ale nechoďte, psi jsou odvázaní. Pokud jde o světnici – tam hlídá Juno – a – takže se vlastně můžete toulat jen po schodech a chodbách, jen už běžte! Za chvíličku jsem tam.“

Poslechl jsem a opustil pokoj, ale protože jsem nevěděl, kam vedou úzké chodbičky, zůstal jsem stát a stal se nechtěným svědkem duchařiny svého domácího, podivně odporující jeho očividné rozvážnosti.

Vylezl na postel, silou se snažil okno otevřít, a jak jím lomcoval, propukl v neovladatelný pláč.

„Pojď! Pojď dovnitř!“ vzlykal. „Katko, pojď, prosím! Ještě aspoň jednou! Miláčku můj, vyslyš mě tentokrát – Kateřino, konečně!“

Přízrak se však jako obvykle zachoval rozmarně, tedy neukázal se. Sníh a vítr přesto zavířily až dovnitř, dokonce až ke mně, a sfoukly světlo.

V tom výlevu zármutku se zračilo takové utrpení, že jsem soucitně přehlédnul jeho pošetilost a vzdálil se. Dostal jsem na

sebe zlost, že jsem vůbec poslouchal, a vyčítal jsem si i to, že jsem mu vyprávěl o svém směšném snu, který tu bolest vyvolal – třebaže pravou příčinu jsem nechápal.

Opatrně jsem sešel do přízemí a octl se v zadní kuchyni, kde mi slabý záchvěv ohně z uhlíků shrabaných na hromádku umožnil znovu zapálit svíčku.

Nikde se nic nepohnulo, kromě mourovaté šedivé kočky, která se vykradla z krbu a počastovala mě nesouhlasným zamňoukáním.

U krbu stály dvě půlkruhové lavice a téměř ho obklopovaly. Na jednu jsem se natáhl já, druhou si zabrala ta číča. Oba jsme načas zdřímli, než do našeho útulku zavítal někdo další. Byl to Josef, který si to přišoural po dřevěných schůdcích, ztrácejících se někde pod stropem, kde se poklopem nejspíš vcházelo do jeho podkrovní komůrky.

Vrhl zlověstný pohled na ten plamínek, který jsem vzkřísil mezi žebry roštu, vystrnadil kočku z lavice, a když se uvelebil na jejím místě, začal si cpát drobnou fajfku tabákem. Moje přítomnost v jeho útočišti byla zjevně považována za drzost tak hanebnou, že nestála ani za poznámku. Tiše přiložil troubel ke rtům, založil si paže na prsou a bafal.

Nechal jsem starce, ať si v klidu užívá, a když vypustil poslední kroužek kouře, zhluboka si vzdychl, vstal a vzdálil se stejně rozvázně, jako prve přišel.

Další kroky byly pružnější a nyní jsem užůž otvíral ústa, abych vyslovil „Dobré ráno“ – jenže jsem je znovu zavřel, neboť Hareton Earnshaw se s vodopádem nadávek tiše zdravil s každou věcí, která se mu pletla v cestě, zatímco šramotil v koutě a hledal lopatu či jiné nářadí, jímž by se daly prohrabat závěje. Letmo pohlédl přes okraj lavice, chřípí se mu roztáhlo, ale ani ho nenapadlo vyměnit si pár zdvořilůstek se mnou či s mojí společnicí kočkou.

Podle stavu jeho příprav jsem usoudil, že už se smím vzdálit, opustil jsem tudíž to tvrdé lože a naznačil, že půjdu za ním. Všiml si toho a vrazil násadou lopaty do vnitřních dveří, čímž mi dal bez hlesu na srozuměnou, kam se mám odebrat, pokud hodlám změnit místo.

Dveře vedly do hlavní místnosti, kde už byly na nohou ženy – Zilla ohromným měchem dmýchala do pohaslého ohniště a paní Heathcliffová klečela před krbem a s přispěním jeho mdlé záře si četla knížku.

Rukou si stínila oči před výhnní a působila zaujatě. Odpoutala se, pouze aby vyčinila služebné, že na ni nafoukala jiskry, nebo aby tu a tam odstrčila psa, který se čumákem vnucoval přízni její tváře.

S překvapením jsem tam narazil i na Heathcliffa. Stál u ohně zády ke mně a právě končil hřímavý výlev namířený proti Zille, která čas od času přerušila práci, aby zvedla cíp zástěry a vydala ze sebe nazlobený povzdech.

„A ty, ty ničemná –“ spustil, zrovna když jsem vešel, a otočil se ke snaše. Použil označení tak neškodné, jako je husa nebo kráva, které se však obvykle znázorní pomlkou.

„Už se zase líně povaluješ! Ostatní si na svůj chleba vydělávají – ty jsi živa jen z mých milodarů! Dej pryč ten brak a najdi si nějakou práci! Zaplatíš mi za tu otravu, že tě mám věčně na očích – slyšíš, ty zatracená fúrie?“

„Dám pryč ten brak, jak říkáte, protože když to neudělám, beztak mě přinutíte,“ odpověděla mladá paní, zavřela knížku a odhodila ji na křeslo. „Ale i kdybyste se unadával, nebudu dělat nic, než co se mi zlíbí!“

Heathcliff pozvedl pravici a mluvčí zjevně už obeznámená s její pádností odskočila do bezpečnější vzdálenosti.

Nijak jsem nestál o to bavit se touhle hrou na kočku a myš, rychle jsem tedy pokročil vpřed, jako bych se zatoužil ohřát

u krbu a o přerušeném dohadování nevěděl zhola nic. Oba v sobě měli dost slušnosti na to, aby další nepřátelské kroky pozastavili. Heathcliff zabořil pěsti do kapes, aby nebyl v pokušení, jeho snacha ohrnula ret a poodešla o kus dál, kde si sedla a držela slovo v tom smyslu, že dokud jsem byl v místnosti, zůstala strnulá jako socha.

Nezdržel jsem se však dlouho. Odmítl jsem snídani, a jakmile se trochu rozbřesklo, chopil jsem se příležitosti a unikl na vzduch. Venku bylo nyní jasno, klidno a ledově chladno.

Můj domácí na mě zavolal, ještě než jsem došel na konec zahrady, a nabídl se, že mě doprovodí přes blata. Udělal dobře, jelikož celé zadní úbočí kopce se proměnilo ve zvlněný bílý oceán a vypoukliny nebo jámy nenaznačovaly odpovídající stoupání či klesání terénu – mnoho dolůků bylo zaváto až po okraj a leckteré pahorky, pozůstatky po lámání kamene, zmizely z pomyslné mapy, kterou jsem si v duchu načrtl včera.

Po jedné straně cesty jsem si totiž všiml řady vztyčených balvanů, jež se v rozmezích nějakých šesti sedmi kroků táhly po celé délce rašeliniště. Ty tu stály obílené vápnem právě jako vodítka pro případ nenadálé tmy nebo sněhové nadílky podobné té dnešní, která setřela rozdíl mezi hlubokými blaty po obou stranách a pevnější cestou. Teď však zmizely, trčely z nich pouze špinavější tečky tu a tam, a můj průvodce mě nejednou musel varovat a poopravit mé směřování, když jsem předpokládal, že klikatící se cestu sleduji jaksepatří.

Naše putování bylo dost mlčenlivé a on se zastavil u brány do drozdovského parku se slovy, že dál už nemůžu udělat chybu. Rozloučili jsme se pouhou spěšnou úklonou a já jsem vyrazil dál, s důvěrou ve vlastní úsudek, protože vrátnice je zatím neobsazená.

Od brány k domu jsou to asi dvě míle. Mně se nejspíš podařilo tu vzdálenost zdvojnásobit. Ztrácel jsem se totiž mezi